

TYT TÜRKÇE · ÜNİTE 1 / 12 · SÖZCÜKTE VE CÜMLEDE ANLAM

Sözcükte Anlam: TYT Hap Bilgi

Türkçe testinin ilk soruları her yıl sözcükte anlam: ÖSYM 2018-2026 arasında buradan **39 soru** sordu, yılda üç ile beş arası.

Soruların çoğu dört kalıpta geliyor: altı çizili sözün anlamı, boşluğa uygun sözcük, parantez içindeki açıklama ve anlamca karşılayan kullanım. Notlar her kalıbın çözüm sırasını ve ÖSYM'nin sorduğu sözcükleri anlamlarıyla veriyor.

Kalıpların arkasındaki bilgi de burada: anlam türleri, anlam olayları (benzetme, ad aktarması, kinaye...), anlam ilişkileri, deyim, atasözü ve ikileme.

Bu ünite

39 çıkmış soru (2018-2026)

bu bloktan yılda ~7 soru
10 ÖSYM tuzağı

1 ÖSYM bu ünitelerden ne sordu?

39 sorunun 14'ü tek konudan geldi: Altı çizili sözün anlamı.

Altı çizili sözün anlamı ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ 14 soru

2018/14 "Bu durum" neyi gösteriyor? 2019/2 "Acı aşısı" sözünün anlamı

2019/39 Etik: anlam enflasyonu 2020/4 Eleştiri: güncel kırırdanışlar

2020/35 Şarkı sözü: gözün gördüğü, gönlin bildiği

2021/35 "Zindanda yaşamak" sözünün anlamı 2022/2 Empati: "ben" in hapisanesi

2023/3 Edebiyat tarihindeki kırık tuğla 2024/3 "Boşluğa yazmak" sözüyle vurgulanan

2024/39 Eleştirilen okur tipi 2025/3 Kavuşturulmuş kolları çözmek

2025/36 Ressamın biçim ve düşünce anlayışı 2026/3 "Duvarın ardını görmek" sözünün anlamı

2026/36 Okurun "hayal etme hakkı"

Boşluğa uygun sözcük ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ 8 soru

2018/1 Arkeogenetik: iki boşluk 2020/1 "Mutlak yoktur" önermesi: iki boşluk

2021/1 Dağınık görünen roman: iki boşluk 2022/1 Gözlüğün icadı: iki boşluk

2023/1 "Gerçekçi ol!": iki boşluk 2024/2 Romanın işlevi: iki boşluk

2025/4 Basılı ve elektronik kitap: iki boşluk 2026/1 Akılcı ve sezgisel: iki boşluk

Parantez içindeki açıklama ■■■■■ 6 soru

2018/2 Çeviri parçası: uymayan açıklama 2019/1 Robotlar parçası: uymayan açıklama
2022/3 Bağışıklık parçası: uymayan açıklama 2024/1 Doğa ve sağlık: uymayan açıklama
2025/2 Tiyatro parçası: uymayan açıklama 2026/2 Tramvay durağı: uymayan açıklama

Anlamca karşılayan kullanım ■■■■■ 5 soru

2019/3 "İnziva" sözünün karşılığı 2020/3 "Öykünme" sözcüğünün karşılığı
2021/2 "Yalın kat" sözünün karşılığı 2022/4 "Yeknesak" sözcüğünün karşılığı
2025/1 "Sağaltıcı" sözcüğünün karşılığı

Bir sözcüğün farklı anlamları ■■■■ 4 soru

2021/3 "Kısmak" sözcüğünün kullanılmayan anlamı 2021/4 Arka, başlamak, dert
2023/2 Açmak, basamak, çekmek 2026/4 Geçmek, ince, bakmak

Deyimler ■■ 2 soru

2020/2 Yanlış kullanılan deyim 2024/4 Gözle ilgili deyimler: yanlış açıklama

Sorular ÖSYM'nin yayımladığı 2018-2026 TYT soru kitapçıklarından (Türkçe testi). Soruların metni ÖSYM'nin telifinde olduğu için burada yok; notlarda **TYT 2025/4** gibi bir damgayla, sorulduğu yıl ve numarasıyla işaretli. Numarayla soruyu kitapçıkta bulabilirsiniz.

② Bir Sözcük, Birçok Anlam

Anlam türleri

- **Gerçek anlam**: sözcüğün akla ilk gelen anlamı. "Kapıyı açtı."
- **Yan anlam**: gerçek anlamla bağı kopmamış yeni anlam. "Başarının ilk basamağı" (aşama).
- **Mecaz anlam**: gerçek anlamdan uzaklaşmış anlam. "Bu ceket sana çok açmış." (yakışmış)
- **Terim anlam**: bir bilim ya da sanat dalına özgü anlam. "Sayı basamakları" (matematik).
- Biçim ya da işlev benzerliğiyle verilen yan anlamlara **yakıştırma** denir: masanın ayağı, şişenin boğazı, iğnenin gözü.
- Aynı sözcük birden çok alanın terimi olabilir: **kök** matematikte karekök, dil bilgisinde sözcüğün eksiz hâli, bitki biliminde bitkinin toprak altındaki organı.

Tek sözcük, dört anlam: kısmak

KULLANIM	ANLAMI
Göz kapaklarını kısmak	Biraz kapamak
Radyonun sesini kısmak	Azaltmak, alçaltmak

Yakacaktan kısmak

Eksiltmek, sınırlandırmak

Omuzlarını kısmak

Büzmek, daraltmak

ÖSYM bunu nasıl sordu?

- Parçada sözcük dört anlamıyla kullanılmış, beşinci anlam (**yatıştırmak**) kullanılmamış: eşi bulunmayan anlam cevap. **TYT 2021/3**

Üç sözcük, üç anlam: şıkta üçü birden tutmalı

- 1 Verilen her anlamı **tek sözcüklük bir karşılığa** çevir: arka = geçmiş, başlamak = doğmak, dert = kaygı. **TYT 2021/4**

- 2 Şıkta sözcüğün yerine bu karşılığı koy; cümle bozulmuyorsa o sözcük tutuyor.

- 3 Bir sözcük tutmuyorsa şıkkı hemen ele, öbür ikisine bakmaya gerek yok.

- ↳ Aynı kalıp iki kez daha geldi: açmak = yakışmak, basamak = aşama, çekmek = katlanmak; geçmek = bir yerden bir yere gitmek, ince = ayrıntılı, bakmak = bir yöne dönük olmak. **TYT 2023/2 · 2026/4**

3 Anlam Olayları ve Söz Sanatları

ÖSYM bunu nasıl sordu?

- Sanatın adını sormadı ama altı çizili söz sorularındaki sözlerin çoğu bir benzetme ya da eğretilime. "**Ben**"ın **hapishanesi**: ben, hapishaneye benzetiliyor. **Zindanda yaşamak**: benzeyen (alışılmış sınırlar) söylenmiyor, sadece zindan var. Sözü çözmek, neyin neye benzetildiğini bulmaktır. **TYT 2021/35 · 2022/2**

Benzetme ve eğretilime

- **Benzetme (teşbih)**: güçsüz olan güçlü olana benzetilir. "Sabah ayazı bıçak gibi keskindi." Benzeyen ayaz, benzetilen bıçak, edat "gibi", benzetme yönü "keskin".
- Benzeyen ile benzetilen şart; edat ve yön düşebilir: "Ayaz bıçaktı." yine benzetmedir.
- **Eğretilime (istiare)**: iki temel ögeden sadece biri kalır. Sadece benzetilen varsa **açık**: "Sahadaki aslanlar kupayı kaldırdı." (oyuncular söylenmiyor). Sadece benzeyen varsa **kapalı**: "Rüzgâr pencereyi tırmalıyordu." (rüzgâr kediye benzetiliyor, kedi söylenmiyor).

Ad aktarması: benzetme yok, ilgi var

"Çaydanlık fokurduyor."

İçindeki su (iç ile dış)

CÜMLE	KASTEDİLEN VE İLGİ
"Bütün mahalle düğüne geldi."	Mahallede oturanlar (yer ile insan)
"Bütün gün Sait Faik okudum."	Yazarın öyküleri (sanatçı ile eser)
"Ankara görüşmeyi yalanladı."	Türkiye hükûmeti (yer ile yönetim)
"Fabrikaya yirmi yeni el alındı."	Yirmi işçi (parça ile bütün)

Öbür anlam olayları

- **Deyim aktarması**: benzetmeyle bir kavramın adı başka bir kavrama geçer. İnsandan doğaya: "ırmağın ağzı". Doğadan insana: "O tilki yine kaştı." Duyular arasında: "tatlı bir ses" (tat → işitme), "sert bir bakış" (dokunma → görme).
- **Kişileştirme (teşhis)**: insana özgü bir davranış insan dışı bir varlığa verilir. "Yaşlı çınar, kollarını açıp yorgun yolcuğu bekliyordu."
- **Kinaye**: söz hem gerçek hem mecaz anlama gelir, asıl kastedilen mecazdır. "Bu iş için çok kapı çaldım." (birçok kişiden yardım istedim)
- **Dokundurma (tariz)**: söylenenin tersi kastedilir, iğneleme vardır. Sabaha kadar uyuyan birine "Çok çalışmışsın, biraz dinlen!" demek.
- **Abartma (mübalâğa)**: bir durum olduğundan çok büyük ya da çok küçük gösterilir. "Seni görmeyeli bin yıl oldu."
- **Dolaylama**: tek sözcükle söylenecek bir şey birkaç sözcükle söylenir: çöl gemisi (deve), yedi tepeli şehir (İstanbul).
- **Güzel adlandırma (örtmece)**: hoş karşılanmayan bir kavram yumuşatılır: aramızdan ayrıldı (öldü), dar gelirli (yoksul).

⚠ ÖSYM tuzağı

Dolaylama ile güzel adlandırmayı karıştırmak: dolaylama süsler (çöl gemisi), güzel adlandırma kötü ya da korkutucu olanı yumuşatır (dar gelirli).

4) Anlam İlişkileri

Sözcükler arasındaki ilişkiler

İlişki	ÖRNEK
Eş anlam	yanıt = cevap, ülkü = ideal, sınav = imtihan
Yakın anlam	kızgın, öfkeli, hiddetli: aynı alanı gösterir, her cümlede birbirinin yerine geçmez

İlişki

ÖRNEK

Karşıt anlam

cesur ↔ korkak, تنها ↔ kalabalık; gelmek ↔ gitmek (gelmemek değil)

Eş sesli (sesteş)

yüz (sayı, surat, suda yüzmek), çay (içecek, küçük akarsu)

Somut ↔ soyut

ses, koku, rüzgâr somut (duyuyla algılanır); özlem, adalet, cesaret soyut

Nitel ↔ nicel

dürüst, eski, sıcak nitelik; üç, birkaç, çok nicelik bildirir

Genel ↔ özel

taşıt → otomobil → ambulans: her sözcük sağındakini kapsar

Yansıma

şırıltı, hışırtı, cıvıdamak: doğadaki bir sestten türer

Karıştırılanlar

- **Çok anlamlı mı, sesteş mi?** Anlamlar arasında bağ varsa çok anlamlı: insanın ayağı, masanın ayağı. Bağ yoksa sesteş: "kır sağı" (ağarmış) ile "kıra çıkmak" (kırsal alan).
- Düzeltme işareti sesteşliği bozar: **kar / kâr**, **hala / hâlâ** ayrı okunduğu için sesteş sayılmaz.
- **Genelleme**: tekil bir tür adı bütün türü anlatabilir. "Köpek sadık hayvandır." (bütün köpekler); "Köpek kapıda bekliyor." (tek köpek).
- Somut sözcük mecazla soyutlaşır: "taş duvar" somut, "taş yürekli" acımasız demek.
- ÖSYM'nin parantez sorularında uymayan çiftler çoğu kez **yakın anlamlı**: görece ile genellikle, koruyucu ile önleyici. Benzer ama eş değil. **TYT 2022/3 · 2024/1**

5 Anlamca Karşılayan Kullanım

Altı çizili sözcüğün karşılığını bulmak

- 1 Sözcüğü parçadaki bağlamıyla **kendi sözcükleriyle** açıkla: sağaltıcı = iyileştiren.
↓
- 2 Şıklarda sözcüğün kendisi geçmez; aynı anlamı veren **söz öbeğini** ara.
↓
- 3 Konu benzerliğine kanma: şıkta sanat, edebiyat geçmesi değil, anlamın aynıysa aranıyor.

ÖSYM'nin sorduğu sözcükler

SÖZCÜK

ŞIKTAKİ KARŞILIĞI

İnziva

Kabuğuna çekilmek: toplumdan uzak, yalnız yaşamak

TYT 2019/3

Öykünme

Taklit etme

TYT 2020/3

Yalın kat

Üstünkörü, yüzeysel, derinliği olmayan

TYT 2021/2

Yeknesak

Tekdüze

TYT 2022/4

Sağaltıcı

Tedavi edici, iyileştirici

TYT 2025/1

6) Parantez İçindeki Açıklama

Uymayan açıklamayı bulmak

1) Her numaralı sözü önce **parantezi kapatarak** oku ve kendi anlamını söyle.

2) Sonra parantezdekini yerine koy: cümlelerin anlamı **değişiyorsa** uymayan odur.

3) Yakın ama eş olmayan çiftlere dikkat: "görece" ile "genellikle" benzer, eş değil.

ÖSYM'nin uymayan çiftleri

SÖZ ≠ VERİLEN AÇIKLAMA

SÖZÜN DOĞRU ANLAMI

Birlikte değerlendirildiğinde ≠ aynı
kitapta toplandığında

Beraber ele alındığında; aynı kitapta olmaları
gerekmez

TYT 2018/2

Kurtarmak ≠ alıkoymak

Serbest kılmak; alıkoymak tersine tutup engellemek

TYT 2019/1

Görece ≠ genellikle

Nispeten, öbürlerine göre

TYT 2022/3

Koruyucu ≠ önleyici

Zarardan esirgeyen; önleyici ise bir şeyin oluşmasını
engellleyen

TYT 2024/1

Göz ardı etmek ≠ boşa çıkarmak

Önemsememek, dikkate almamak

TYT 2025/2

Tiril tiril ≠ yeni

(Giysi için) ince ve hafif ya da tertemiz

TYT 2026/2

Aynı sorularda doğru eşleşen sözler

- Külliyyat = toplu eserler; eşine az rastlanan = ender görülen; köprü kurmak = bağ oluşturmak.
- Suya sabuna dokunmamak = sakıncalı konulara girmemek; hâlihazırda = şu anda.
- Işığında = kılavuzluğunda; dâhil etmek = içine katmak; direnç = dayanıklılık.
- Üstü başı = giysileri; yamaç = yan; bari = hiç değilse; tedirgin olmak = huzuru kaçmak.

7 Deyimler ve Atasözleri

ÖSYM'nin sorduğu deyimler

DEYİM	ANLAMI
Gözden düşmek	Değerini, itibarını yitirmek (dikkatinden kaçırmak değil) TYT 2024/4
Gözü ısırmak	Daha önce görmüş gibi tanıdık gelmek
Gözü dönmek	Aşırı istek ya da öfkeyle saldıracak hâle gelmek
Göz kulak olmak	Gözetmek, kollamak
Göz açtırmamak	Fırsat vermemek
Paraya kıymak	Kıyamadığı parayı gözden çıkarıp harcamak (savurganlık değil) TYT 2020/2
Cebinde akrep olmak	Cimri olmak
Görmüş geçirmiş	Tecrübeli
Helal süt emmiş	Dürüst, güvenilir
Hinoğlu hin	Çok kurnaz

Deyim sorusunda dikkat

- Deyim **kalıplaşmış** bir sözdür: anlamı sözcüklerin tek tek anlamından çıkmaz, bütün olarak bilinir.
- Benzer kuruluşlu deyimleri karıştırma: göz **den düşmek** itibar kaybı, göz **den kaçırmak** dikkatsizlik.
- Kalıp bozulmaz: "ağız kulaklarına varmak" denir, "ağız gözlerine varmak" denmez; sözcüğü eş anlamlısıyla değiştirmek de deyim bozar.

Deyim mi, atasözü mü?

Deyim

Bir durumu anlatır

- Belli bir kişi, olay ya da durum için söylenir; öğüt vermez.
- Çoğu mastarla biter ve çekimlenir: ipe un sermek → ipe un serdi.
- Cümle biçimli deyim de var: "Ne şiş yansın ne kebab."

Atasözü

Genel bir yargı bildirir

- Toplumun deneyiminden gelen öğüt ya da kural: "Ağaç yaşken eğilir."
- Kalıbı ve kipi değişmez, kişiye göre çekimlenmez.
- Çoğu mecazlı ama mecazsız olanı da var: "Gülme komşuna, gelir başına."

↳ Ayırt etmek için sor: söz bir öğüt ya da herkes için geçerli bir yargı mı? Öyleyse atasözü.

8 İkilemeler

İkileme nasıl kurulur?

KURULUŞ	ÖRNEK
Aynı sözcüğün tekrarı	yavaş yavaş, kapı kapı
Eş ya da yakın anlamlı sözcük	yorgun argın, eş dost, konu komşu
Karşıt anlamlı sözcük	az çok, alt üst, gece gündüz
Biri anlamsız	çoluk çocuk, ufak tefek
İkincisi m ile	çay may, okul mokul
İkisi de anlamsız	abur cubur, harala gürele
Yansıma sözcük	çatır çatır, horul horul
Ek alarak	göz göze, uştan uca, koşa koşa

İkilemenin cümleye kattığı anlam

ANLAM	ÖRNEK
Çokluk	"Kova kova su taşıdık."
Sıralama	"Konuklar tek tek içeri girdi."
Süreklilik	"Gece gündüz kitap okudu."
Yaklaşıklık	"Aşağı yukarı bir saat bekledik."
Tahmin	"Kalsa kalsa iki gün kalır."
Kesinlik	"Eninde sonunda gerçek ortaya çıkar."
Çabukluk	"Çağırıyor duyunca koşa koşa geldi."

9 Altı Çizili Sözle Anlatılmak İstenen

Mecazlı sözü gözlemek

- 1 Sözü önce **gerçek anlamıyla** düşün: zindan dar ve kapalı bir yerdir.
- 2 Parçada bu benzetmenin **neyi** anlattığını bul: alışılmış sınırlar içinde kalmak.
TYT 2021/35
- 3 Şıklarda sözdeki kelimeleri tekrar eden değil, **aynı fikri** başka sözlerle veren seç.
- 4 "Bu durum", "bu" gibi gönderme sözleri **önceki** somut duruma bakar; sonra gelen cümle ya da genel bir yorum onun karşılığı değildir. TYT 2018/14

ÖSYM'nin sorduğu sözler ve anlamları

EDEBİYAT

Acı aşısı yapmak

Zorluklara göğüs germe gücü kazandırmak

TYT 2019/2

FELSEFE

Anlamı enflasyona uğramış kavram

Çok ve yanlış kullanıldığı için içi boşalmış kavram

TYT 2019/39

ELEŞTİRİ

Güncel kıpırdanışlar

Sanat dünyasındaki kısa süreli yönelimler

TYT 2020/4

MÜZİK

Gözünün gördüğüyle gönlünün bildiği bir olmayan

İsteğiyle gerçek arasında sıkışıp kalan

TYT 2020/35

KİŞİLİK

Zindanda yaşamak

Alışılmış sınırlar içinde kalmak

TYT 2021/35

EMPATİ

"Ben" in hapisanesinden çıkmak

Kendi sınırlarının dışındaki hayatları anlamak

TYT 2022/2

EDEBİYAT TARİHİ

Kırık tuğlanın eksik parçasını yerine koymak

Bir alanda eksik kalan bilgiye katkı sunmak

TYT 2023/3

YAZAR

Boşluğa yazmamak

Zihninde tasarladığı bir okur kitlesi için yazmak

TYT 2024/3

OKUR

Basılı sayfa gezgini

Hayatı kitaplarla sınırlandıran okur

TYT 2024/39

SİNEMA

Kavuşturulmuş kolları çözmek

Filmi anlamak için çaba harcamak, seyirci olarak etkin olmak

TYT 2025/3

RESİM

Biçim hayranlığının düşünceye gölge düşürmesi

Biçimin, eserin anlatmak istediğinin önüne geçmesi

TYT 2025/36

BİLİM

Duvarın ardını görmek

Birikimden yararlanıp görüş açısını genişletmek

TYT 2026/3

OKUR

Hayal etme hakkı

Eseri kendince tamamlama olanağı

TYT 2026/36

10 Boşluk Doldurma

İki boşluk, bir mantık

- 1 Boşluğun yanındaki **bağlayıcıyı** bul: oysa, ama, -se de, aksine, çünkü.
- 2 Bağlayıcı **zıtlık** mı (oysa, aksine) **benzerlik** mi (gibi, kadar) kuruyor, karar ver.
- 3 Emin olduğun boşluğu doldur, tutmayan şıkları ele; kalanlarda ikinci boşluğu dene.

ÖSYM'nin boşlukları: ipucu ve doğru çift

PARÇADAKİ İPUCU	DOĞRU ÇİFT
Bilim dalı moleküler tekniklerle araştırır, hızla ilerler	kullanarak - gelişen TYT 2018/1
"Mutlak hiçbir şey yoktur" önermesi kendini güdür	geçerliğine - tutarsızlık TYT 2020/1
Dağınık görünüyor; "oysa" özenle toplanmış	aklına geleni - titiz TYT 2021/1
Gözlük, kusuru kabullenme inancını yıktı	gidermekle - kabullenmeleri TYT 2022/1
"Gerçekçi ol!" = beklentini düşür	vazgeçtiğiniz - sınırlarına TYT 2023/1
Roman toplumsal yarar mı sağlar, sanat eseri mi?	doğru yolu göstermesini - edebî güzelliğin TYT 2024/2
Dokunmanın verdiği haz, "-se de" ile karşı görüş	mutluluk verdiği - olasılığını TYT 2025/4
"O akılcıydı, bense aksine..."	karmaşık - sezgiseldim TYT 2026/1

11 ÖSYM tuzakları: tek sayfada

ÖSYM'nin bu ünitadaki sorularda kurduğu tuzaklar. Sınavdan önceki son tekrar için bu liste yeter.

- 1 "Bu durum" sonraki cümleyi göstermez; hemen önceki somut durumu gösterir.

TYT 2018/14

- 2 "Kurtarmak" ile "alıkoymak" zıt yöne bakar: biri serbest bırakır, öbürü tutar.

TYT 2019/1

- 3 "Acı aşısı" sözünde acı geçiyor diye acıdan söz eden her şık doğru değil: aşı, dayanıklılık kazandırır. TYT 2019/2
- 4 "Paraya kıymak" kişinin savurgan olduğunu söylemez; gözden çıkarıp harcamaktır. TYT 2020/2
- 5 Çok anlamlılık sorusunda parçadaki kullanımları tek tek eşle; eşi bulunmayan anlam cevaptır. TYT 2021/3
- 6 "Görece" sözcüğü "genellikle" değil "nispeten" demektir: benzer, eş değil. TYT 2022/3
- 7 "Gözden düşmek" itibarını yitirmektir; "gözden kaçırmak" ile karıştırılır. TYT 2024/4
- 8 Şıkta sanat ya da edebiyat geçmesi karşılık olmaya yetmez; sağaltıcının karşılığı tedavi edicidir. TYT 2025/1
- 9 "Aksine" zıtlık kurar: akılcının karşıtı sezgiseldir, "rasyonel" aynı tarafta kalır. TYT 2026/1
- 10 Üç sözcüklü kalıpta iki sözcüğü tutan şık çeldiricidir; üçü birden tutmalı. TYT 2026/4

12 Kendini dene: doğru mu, yanlış mı?

Önce D ya da Y'yi işaretle; cevaplar sayfanın sonunda.

1. "Öykünme" sözcüğünün karşılığı "taklit etme"dir.	☐ D ☐ Y
2. "Gözden düşmek", bir şeyi dikkatinden kaçırmak demektir.	☐ D ☐ Y
3. "Yeknesak" sözcüğü "çeşitli, renkli" anlamındadır.	☐ D ☐ Y
4. "Görece" sözcüğü "nispeten" anlamını taşır.	☐ D ☐ Y
5. "Paraya kıymak" deyimi savurgan bir kişiyi anlatır.	☐ D ☐ Y
6. "Sağaltıcı" sözcüğünün karşılığı "tedavi edici"dir.	☐ D ☐ Y
7. "Yalın kat bilgi" derin, ayrıntılı bilgi demektir.	☐ D ☐ Y
8. "Radyonun sesini kıstı." cümlesinde "kısmak" azaltmak anlamındadır.	☐ D ☐ Y
9. "İnziva" sözcüğünü "kabuğuna çekilmek" sözü karşılar.	☐ D ☐ Y
10. "Hinoğlu hin" sözü dürüst, güvenilir biri için kullanılır.	☐ D ☐ Y
11. "Göz kulak olmak" birini gözetmek, kollamak demektir.	☐ D ☐ Y

12. Boşluk doldurmada “aksine” bağlacı benzerlik kurar.

D Y

13. “Bütün mahalle düğüne geldi.” cümlesinde ad aktarması vardır.

D Y

14. “Ses” ve “koku” soyut anlamlı sözcüklerdir.

D Y

15. “Gelmek” sözcüğünün karşıt anlamı “gelmemek”tir.

D Y

16. Kinayedeki söz hem gerçek hem mecaz anlamına gelir, asıl kastedilen mecazdır.

D Y

17. “Çöl gemisi” sözünde güzel adlandırma vardır.

D Y

18. Atasözleri kişiye ve zamana göre çekimlenebilir.

D Y

Cevaplar

1. D Öykünmek, birine benzemeye çalışmak, taklit etmektir.

2. Y Gözden düşen değerini, itibarını yitirir; dikkatsizlik “gözden kaçırmak”tır.

3. Y Yeknesak tekdüze demektir, tam tersi.

4. D Görece, öbürlerine göre, nispeten demektir.

5. Y Kıyamadığı parayı gözden çıkarıp harcamaktır; kişiliği savurgan diye nitelemeyiz.

6. D Sağaltmak, iyileştirmek ve tedavi etmek demektir.

7. Y Yalın kat yüzeysel, derinliği olmayan demektir.

8. D Sesi kısmak, sesi azaltmak ve alçaltmaktır.

9. D İnziva, toplumdaki uzak ve yalnız yaşamaktır.

10. Y Hinoğlu hin çok kurnaz kişidir; dürüst kişi “helal süt emmiş”tir.

11. D Göz kulak olan, bir kişiyi ya da şeyi gözetip korur.

12. Y “Aksine” zıtlık kurar; boşluğa önceki nitelemenin karşıtı gelir.

13. D Mahalle sözüyle orada oturanlar kastediliyor; benzetme yok, yer ile insan ilgisi var.

14. Y İkisi de duyuyu algılanır, somuttur. Soyut olan sadece zihinde var olandır: özlem, adalet.

15. Y Olumsuz biçim karşıt anlam değildir; gelmenin karşıtı gitmektir.

16. D “Çok kapı çaldım.” hem kapı çalmayı hem birçok kişiden yardım istemeyi anlatır; kastedilen ikincisi.

17. Y Deve yerine birkaç sözcük kullanılmış: dolaylama. Güzel adlandırma kötü ya da korkutucu olanı yumuşatır.

18. Y Atasözünün kalıbı değişmez; çekimlenen deyimdir: ipe un sermek → ipe un serdi.

Kaynak: Test yapısı: ÖSYM 2026-YKS Kılavuzu, Tablo 1A. Sorular ve cevaplar: ÖSYM'nin yayımladığı 2018-2026 TYT soru kitapçıkları (Türkçe testi).